

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní
JUDr. Martinou Radkovou ve věci

žalobce: L. G.
bytem X

proti
žalovanému: Krajský úřad Olomouckého kraje
sídlem Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 4. 2020, č. j. X, ve věci přestupku

takto:

I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 4. 2020, č. j. X, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 3 000 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Přerov (dále jen „magistrát“) ze dne 22. 1. 2020, č. j. X. Magistrát tímto rozhodnutím uznal žalobce vinným z přestupku provozovatele vozidla podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon o silničním provozu“).
2. Žalobce se měl přestupku dopustit tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích, stanovená zákonem o silničním provozu, konkrétně tím, že dne 5. 7. 2019 v 20.34 h nezjištěný řidič v Přerově místní části Lýsky na ulici U Silnice poblíž domu č. X ve směru

jízdy od obce Osek nad Bečvou k městu Přerov při řízení jízdní soupravy složené z motorového vozidla nezjištěné registrační značky a přípojného vozidla RZ X překročil nejvyšší dovolenou rychlost v obci stanovenou zákonem o silničním provozu na 50 km/h a v měřeném úseku byla vozidlu prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy při dohledu nad bezpečností provozu na pozemních komunikacích naměřena rychlost 64 km/h (po odečtu odchylky 3 km/h). Tím nezjištěný řidič vozidla porušil § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu a jeho jednání vykazuje znaky přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 téhož zákona. Magistrát uložil žalobci za tento přestupek pokutu ve výši 1 700 Kč.

3. **Žalobce v žalobě** namítal, že se žalovaný „nevypořádal s návrhem na důkaz a nevzal tento důkaz v potaz. Kdyby tak učinil, nezamítl by odvolání“.
4. Žalobce jako provozovatel půjčovny vozíků 2. 7. 2019 půjčil předmětný přívěs panu L. Č, který ho bez souhlasu a vědomí žalobce svěřil další osobě. Žalobce tak nemohl splnit povinnosti, které mu ukládá § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu. Tím se žalovaný v rozhodnutí o odvolání vůbec nezabýval, pouze to konstatoval. Tím došlo k „nesprávnému vyhodnocení situace“ a vydání nezákonného rozhodnutí.
5. **Magistrát v rozhodnutí o přestupku** ze dne 22. 1. 2020 poukázal na to, že žalobce označil jako řidiče vozidla pana L. Č. a ten označil jako řidiče vozidla pana D. K. (pozn. soudu: magistrát zjevně nesprávně, v rozporu s výpisem z centrální evidence obyvatel a označením žalobce, uvádí příjmení „K.“). Jemu se nepodařilo výzvu k podání doručit do vlastních rukou a byla doručena tzv. fikcí, tj. podle § 24 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „správní řád“). Skutečnost, že D. K. řídil v době spáchání přestupku vozidlo, se nepotvrdila. Magistrát věc přestupku nezjištěného řidiče odložil podle § 76 odst. 1 písm. k) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“). Je na odpovědnosti provozovatele, komu vypůjčil svoje vozidlo. Žádné další odůvodnění k nezbytným krokům ke zjištění řidiče magistrát neuvedl.
6. **Žalovaný v napadeném rozhodnutí** úvahy magistrátu potvrdil. Doslova uvedl, že „přezkoumáním právních úvah“ magistrátu zjistil, že „§ 125f odst. 1 a § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu byly použity správně a v souladu se zákonem“. Žádné další odůvodnění k nezbytným krokům při zjišťování řidiče v době spáchání přestupku rozhodnutí o odvolání neobsahuje.
7. **Žalovaný ve vyjádření k žalobě** upřesnil, že výzva panu D. K. k podání vysvětlení se vrátila magistrátu jako nedoručená s tím, že nemá schránku. Již magistrát výpisem z centrální evidence obyvatel ověřil, že adresa trvalého pobytu je sídlem ohlašovny.
8. K žalobní námitce o opomenutém důkazu žalovaný uvedl, že není zřejmé, o který důkaz se jedná a o jakou procesní vadu jde. Žalobní námitka je nekonkrétní.
9. Při uzavírání soukromoprávní smlouvy musí být provozovatel vozidla obezřetný a musí smluvně zajistit, aby v případě, kdy nájemce přenechá vozidlo třetí osobě, musel uhradit smluvní pokutu. Tím není dotčen nárok na náhradu škody.
10. **Krajský soud přezkoumal** v mezích žalobních bodů dle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) napadené

rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).

11. Krajský soud ve vztahu k žalobním námitkám ověřil **ze správního spisu**, že žalobce označil na výzvu magistrátu k podání vysvětlení jako řidiče v době spáchání přestupku pana L. Č. a ten označil jako řidiče pana D. K. Tomu se nepodařilo výzvu k podání vysvětlení doručit. Písemnost se vrátila jako nedoručená s označením důvodu: „nemá schránku“. Z výpisu z registru obyvatel z 10. 10. 2019 se podává, že adresou místa pobytu je adresa Úřadu městského obvodu Ostrava – Slezská Ostrava, Těšínská 138/35 v Ostravě. Magistrát usnesením ze dne 28. 11. 2019 odložil věc přestupku nezjištěného řidiče podle § 76 odst. 1 písm. k) zákona o odpovědnosti za přestupky, protože se magistrátu nepodařilo zjistit skutečnosti odůvodňující zahájení řízení oproti určité osobě. Nato magistrát vydal příkaz, kterým žalobce uznal vinným ze spáchání přestupku provozovatele vozidla. Po jeho zrušení podáním odporu provedl dokazování listinami ve správním spise a vydal rozhodnutí o přestupku.
12. Soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
13. Přestože žalobní body byly velmi strohé, bylo zjevné, co žalobce namítá.
14. První žalobní námitku o opomenutém důkazu neshledal soud důvodnou. Žalobce vůbec neuvedl, jaký důkaz navrhoval, čeho se měl návrh na dokazování týkat. Taková námitka je natolik obecná, že není možné se k ní vyjádřit. Ani ve správním řízení žalobce žádný návrh na dokazování nevznášel. Na tuto námitku proto nelze vůbec odpovědět. Soud dává za pravdu žalovanému, který ve vyjádření k žalobě poukázal na nutnost konkretizace žalobní námitky, aby se i on mohl bránit a argumentovat. Dále žalovaný správně a v souladu s jím citovanou judikaturou upozornil na to, že není úkolem soudu za žalobce námitky domýšlet, přebírat roli advokáta a rezignovat na roli nestranného rozhodčího sporu.
15. Soud shledal opodstatněnou námitku, že správní orgán neučinil dostatek nezbytných kroků, aby zjistil řidiče vozidla v době spáchání přestupku.
16. Správní soudy se k otázkám nezbytných kroků opakovaně vyjádřily a dospěly k následujícím závěrům.
17. Správní orgán při prvních obtížích s doručováním nemůže zanechat dalších kroků a je třeba, aby hledal jinou adresu označeného řidiče a znovu ho předvolal. Nestací předvolat označeného řidiče pouze jedenkrát, když vůbec nereaguje a je třeba učinit další, smysluplné kroky k nalezení řidiče vozidla v době spáchání přestupku [srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 9. 10. 2019, č. j. 2 As 346/2018-22, zejména bod 14, nebo ze dne 13. 1. 2020, č. j. 9 As 260/2018-21, bod 24 a násl. nebo ze dne 26. 5. 2020, č. j. 10 As 315/2018-32, zejména bod 19, nebo ze dne 25. 3. 2020, č. j. 9 As 311/2018-27].
18. V souladu se zásadou vyšetřovací si měl ke zjištění skutkového stavu správní orgán vyžádat smlouvu o pronájmu vozidla (viz rozsudek NSS ze dne 29. 5. 2020, č. j. 2 As 293/2018-25, body 19 a násl., zejména body 22, 24, 28 a 29, kde šlo rovněž o půjčovnu motorových vozidel; částečně obdobnou situaci s pronájmem vozidla se zabýval rozsudek NSS ze dne 9. 12. 2020, č. j. 2 As 303/2020-24). V posuzovaném případě však první označený řidič smlouvu o nájmu vozidla nedoložil a magistrát ji vůbec nevyžádal.
19. Judikatura správních soudů upřesnila, že zásadně nelze předvolaného k podání vysvětlení předvést, ledaže nastanou výjimečné okolnosti; přitom správní orgán musí šetřit základní

práva dotčených osob a nemůže je nutit k sebeobviňování; nejdříve je namístě výzva žalobci k doložení, že jeho vozidlo skutečně řídil jím označený řidič (a doložení smlouvy o pronájmu) či výslech žalobce coby provozovatele vozidla jako svědka v řízení o přestupku označeného řidiče (rozsudek NSS č. j. 9 As 260/2018-21, bod 26 nebo rozsudek NSS č. j. 10 As 315/2018-32, bod 17).

20. Lze také usuzovat, že nájemce vozidla toto vozidlo také obvykle řídí, záleží však i na smlouvě o pronájmu vozidla a typu podnikání provozovatele vozidla (rozsudek NSS č. j. 2 As 293/2018-25, bod 24, 29).
21. Při úvahách o nezbytných krocích a označení řidiče provozovatele vozidla je také třeba odlišovat případy, které prokazatelně naplňují znaky obstrukčního jednání ze strany provozovatele vozidla a/nebo zneužití práva (např. rozsudek NSS ze dne 3. 5. 2017, č. j. 3 As 61/2016-44, či shora citované rozsudky NSS).
22. Těmito skutečnostmi se napadená rozhodnutí magistrátu a žalovaného vůbec nezabývala a jejich rozhodnutí k otázce nezbytných kroků ke zjištění řidiče vozidla jakožto pachatele přestupku byla na samé hranici přezkoumatelnosti, stejně jako byla nedostatečná předcházející skutková zjištění k této otázce. Odložení věci přestupku řidiče bylo proto předčasné.
23. Z výše uvedených důvodů soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil pro nezákonnost a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení ve smyslu § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s. V dalším řízení je žalovaný shora podaným právním výkladem podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán.
24. Soud přiznal úspěšnému žalobci v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. náhradu zaplaceného soudního poplatku ve výši 3 000 Kč. Žalovaný je povinen ji zaplatit žalobci do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je **možno** podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské nám. 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaje o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Olomouc 30. září 2021

JUDr. Martina Radkova v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. A. V.